

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Constitvtiones Societatis Iesv

Ignacio <de Loyola>

Romae, 1570

Decima Pars De Modo, Qvo Conseruari, & augeri totum corpus Societatis
in suo bono statu possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68489](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68489)

DECIMA PARS

DE MODO, QVO CONSER-

uari, & augeri totum corpus Societatis in suo bono statu possit.

QUIA Societas, quæ mediis humanis instituta non est, per ea nec conseruari nec augeri potest, sed per gratiam omnipotentis Dei ac Domini nostri I E S V Christi; in eo solo spem constitui oportet, quodd conseruaturus sit, & promoturus hoc opus, quod ad obsequium & laudem suam, & auxilium animarū inchoare dignatus est. Et iuxta spem hanc primum mediū & maximè consentaneum orationum & sacrificiorum erit, quæ hac cum intentione sancta offerri, & singulis hebdomadis, mensibus, & annis in omnibus locis, vbi Societas residet, certa ordinatione institui debent.

- 2 Ad conseruationem & incrementum non solum corporis, id est eorum, quæ externa sunt, sed etiam spiritus Societatis atq; ad assecutionem finis, quem sibi præfigit, auxilii animarum, ad vltimum & supernaturalem suum finem consequendum media illa, quæ cum Deo instrumentum coniungunt, ac disponunt, vt à diuina manu rectè gubernetur, efficaciora sunt, quàm quæ illud disponunt erga homines. Huiusmodi est probitas & virtus, ac præcipuè charitas, & pura intentio diuini seruitii, & familiaritas cum Deo

Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs, & zelus syncerus animarum, ad gloriam eius, qui eas creauit ac redemit, quouis alio emolumento posthabito. Videtur itaque in vniuersum curandum esse, vt omnes, qui se Societati addixerunt, in virtutum solidarum ac perfectarum, & spiritualium rerum studium incumbant; ac in huiusmodi maius momentum, quàm in doctrina, vel alijs donis naturalibus & humanis constituam esse ducant. Hæc enim interiora sunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanere ad finem nobis propositum oportet.

Hoc iacto fundamento, media illa naturalia, quæ Dei ac Domini nostri instrumētum in proximorum utilitatem disponunt, in vniuersum ad conseruationem & incrementum totius huius corporis conferent: si tamen & addiscantur, & exerceantur syncerè ad solum Dei obsequium; non vt illis fiducia nostra innitatur, sed potius ut diuinæ gratiæ iuxta sumæ prouidentiaæ suæ ordinem per hæc cooperemur, qui ad gloriam suam tam dona naturalia, quæ ipse vt Creator, quàm supernaturalia, quæ vt gratiæ author donat, vult referri. Et ideo media humana, vel per industriam acquisita, ac præcipuè doctrina exacta & solida, & modus eam proponendi populo in concionibus, & lectionibus, & forma agendi cum hominibus, eosdemque tractandi diligenter curanda sunt.

luerit etiam magnopere in suo bono statu ac disciplina Collegia conseruare, & ad id eorum superintenden-

intendentiam per illos exercere, quibus vtilitatis tēporalis nihil ex eis potest accedere. Talis est Societas professa, quæ in Collegijs eos instituendos curabit in perfectione vitæ, litterisque Christiano dignis, qui talentum ad id sortiti esse videbuntur. Hi enim pro seminario Societati professæ, & eius Coadiutoribus erūt; & si cum Collegijs Vniuersitates etiam curæ Societatis commissæ fuerint, obseruato illo modo procedendi, de quo in quarta Parte dictum est, ad finem eundem iuuabunt.

5 Quia paupertas velut propugnaculum est Religionibus, vt eas in statu suo & disciplina conseruet, & à compluribus hostibus defendat (vnde etiam Dæmon enititur illud varijs rationibus euertere) refert plurimum ad conseruationem & augmentum totius huius corporis, procul admodum omnem auaritiæ speciem ablegasse; nullos redditus, vel possessiones, vel stipendia pro verbi Dei prædicatione, aut lectione, aut Missis, aut administratione sacramentorum, aut demum rebus quibuslibet spiritualibus (vt est in sexta Parte dictum) admittendo, nec ad suam vtilitatem redditus Collegiorum applicando.

6 Erit etiam summi momenti, vt perpetuò sælix Societatis status conseruetur, diligentissimè ambitionem, malorum omnium in quauis Repub. vel Congregatione matrem, submouere, ac aditum ad dignitatem, vel prælationem vllam directè vel indirectè quærendam in Societate præcludere. Quod vt fiat,

omnes

omnes Professi se nihil vnquam ad eam obtinendam acturos, & quos agere animaduenterint, delaturos, Deo ac Domino nostro voueant: & incapaces ac inhabiles ad prælationem quamuis habeantur ij, de quibus probari posset, quòd eam ambijsent. Promittant etiam Deo ac Domino nostro ad nullam etiam extra Societatem prælationem, vel dignitatem obtinendam se quidquam acturos, nec ad sui electionem ad huiusmodi munus, quoadeius fieri poterit, consensum præstituros; si eius obedientia, qui sub pœna peccati potest præcipere, eos non compulerit: sed vnusquisque videat qua ratione animarum saluti iuxta nostræ professionis humilitatem & submis-

DECLARATIONES

In decimam Partem.

¶ **C**onsiderādo, quā instanter, quāq; multis rationibus

curatum sit, vt aliqui de nostra Societate varios Episcopatus sumerent, cumque in multis obuiam itum sit, nec tamen in Patriarchatu & Episcopatibus Aethiopiæ admittendis resisti potuerit: de hoc auxilio ad opus illud Aethiopiæ, & alia similia, cum resistendi modus deesset, cogitatum

tionem inferuire possit; & ne Societas his hominibus, qui ad propositum sibi finem sunt ei necessarij, priuetur.

Promittat etiam Deo, quòd, siquando dicto modo compulsus prælationem aliquam extra Societatem admittet, * audiet postea quouis tempore Præpositi Generalis qui pro tempore fuerit

confi-

A

consilium, vel alicuius, quem ille sibi ad hoc substitueret; quodque, si senserit melius esse quod consulitur, sit illud executurus: Non quòd habeat qui Prælati est, aliquem de Societate Superioris loco; sed quòd sponte in Dei conspectu vult ad id faciendum obligari, quòd ad diuinum obsequium melius esse intellexerit; quodque placeat esse aliquem, qui sibi cum charitate ac libertate christiana ad gloriam Dei & Domini nostri id proponat.

7

Vt perpetuò totius huius corporis bonus status conseruetur, confert plurimum, quod in prima, secunda, & quinta Parte dictum est de turba & hominibus ad nostrum institutum ineptis ne ad probationem quidem admittendis: & si aliqui probationis tempore non esse idonei inuenirentur, etiam dimittendis. Siqui vero deprauatis moribus essent, aut de quorum emendatione parum speraretur, multo minus essent retinendi. Minus etiam apertum ostium esse debet ad admittendos aliquos in Scholasticos approbatos, & Coadiutores formatos, minimè vero omnium in

cogitatum est. Nò tamè obligatur Societas ad hoc munus suscipiendum, quandocunque alicui ex ea Episcopatus esset admittendus: Immo libera manet, vt id oneris & relinquere, et assumere possit; vbi multum referre ad Dei obsequium iudicaret. Post emissam autem professionem hoc votum simplex cum alijs, de quibus diximus, emittetur.

B In

Profes-

Professos: Non enim alij, quàm spiritus & doctrinæ selectæ viri, & multum, diuque exercitati, & in varijs probationibus virtutis & abnegationis sui ipsorum cum omnium ædificatione & satisfactione perspecti ad professionem admitti debent. Sic enim, licet multitudo augetur, non imminuetur, nec debiliior reddetur spiritus, dum tales sint, qui in Societatis corpus cooptantur.

Cum bona & mala capitis habitudo in uniuersum corpus redundet; summopere conferet, si electio Præpositi Generalis ea sit, quæ in nona Parte descripta est. Et post hanc electionem, illa maximi erit momenti, qua inferiores Præpositi in Prouincijs, & Collegijs, ac Domibus Societatis eliguntur. Nam ferè quales hi fuerint, tales & eorum subditi erunt. Refert etiam magnopere, præter electionem, si Præpositi particulares in sibi subditos, & Generalis in particulares, ac contra Societas in Generalem (ut in nona Parte declaratum est) multum potestatis habeant; ita, ut omnes ad bonum omnia possint; & si malè agerent, omnino subiecti sint. Refert etiam, ut Superiores ministros idoneos (ut in eadem parte dictum est) ad ordinationem & executionem rerum, quæ spectant ad eorum officium, habeant.

Quod iuuat ad unionem membrorum huius Societatis inter se, & cum suo capite, multum etiam ad conseruationem boni status illius iuuabit; cuius modi est in primis uoluntatum uinculū, quod Charitas est, & mutuus amor, quem crebra communicatio, &

no, & rerum mutua notitia, eadem doctrina, & in omnibus, quantum fieri potest, uniformitas nutriet. Sed in primis id præstabit obedientiæ uinculum, quod particulares cum suis Præpositis, & hos ipsos inter se & cum Prouincialibus, & utrosque cum Generali uniet; ita, ut inter omnes diligenter subordinatio seruetur.

10 Moderatio laborum animi & corporis, & in Constitutionibus, quæ ad neutrum extremum rigoris uel dissolutionis vergant (ut sic melius obseruari possint) mediocritas conferet ad durationem, & totius corporis in suo statu conseruationem.

11 Ad eundem finem faciet, generatim curare, ut amor & charitas omnium etiam externorum erga Societatem conseruetur,

B * sed eorum præsertim, quorum uoluntas bene aut malè in nos affecta multum habet momenti, ut aditus ad diuinum obsequium, & animarum auxilium aperiatur, uel præcludatur. In ipsa ue-

B ¶ In primis conseruetur beneuolentia Sedis Apostolica, cui peculiariter inferuire debet Societas: ro deinde Principum

secularium, & magnatum, ac primariæ authoritatis hominum; quorum fauor, aut alienatio animi multum facit, ut ostium diuino seruitio, & bono animarum aperiatur, uel præcludatur. Sic itidem, cum aliqui malè affecti esse intelligerentur, præcipue si homines sint non vulgaris authoritatis, orandum est pro eis, utendumque rationibus

R conu-

conuenientibus ,
 vt in amicitiam
 redeant , vel cer-
 re aduersarij non
 sint : idque non
 timore contradi-
 ctionum , vel ,
 quod asperius quid
 quam nobis inde
 posset accidere ;
 sed vt per huius-
 modi hominum be-
 neuolentiam ma-
 gis in rebus om-
 nibus Dei obsequi-
 um & gloria cre-
 scat .

C § Ad hoc e-
 tiam curādum est,
 vt Domus, & Col-
 legia in locis , vbi
 sit purum & sa-
 lubre cælum, ha-
 beantur, & non in
 eis , qui contrari-
 am habent proprie-
 tatem .

rò Societate nec sit nec sentiatur
 animorum propensio ad partem
 alterutram factionis ; quæ esset
 fortassis inter Principes vel Do-
 minos Christianos ; sed sit po-
 tius quidam vniuersalis amor,
 qui partes omnes (licet sibi inui-
 cem contrariæ sint) in Domino
 nostro amplectatur .

Iuuerit etiam moderatus & 12
 prudens vsus gratiarum per Se-
 dem Apostolicam concessarum,
 solius auxiliij animarum fine
 syncerissimè nobis proposito .
 Sic enim diuina bonitas opus
 hoc quod cæpit, promouebit; ac
 bonus odor, qui veritati bono-
 rum operum innitatur, homi-
 num deuotionem augebit : vt &
 à Societate ipsi iuuari, & ean-
 dem ad propositum sibi finem
 obsequii & gloriæ diuinæ Maie-
 statis iuuare curent.

* Conferet etiam, rationem C
 habere valetudinis ; vt ea in par- 13
 ticularibus conseruetur, quem-
 admodum tertia in Parte di-
 ctum est; & vt demum omnes
 obser-

observationi Constitutionum studeant ; ad quam
 easdem scire , saltem quæ ad quemlibet perti-
 nent, necesse est. Quare legere, uel
 audire easdem singulis men-
 sibus oporte-
 bit.

F I N I S.

R O M A, M. D. LXX.

Apud Victorium Hælianum.

Cum facultate Superiorum.